

Каникули

**Правила
безпеки**

Суворо дотримуйтеся правил:

- дорожнього руху;
- користування газовими, електричними приладами;
- протипожежної та протимінної безпеки;
- відпочинку на природі;
- поведінки на воді;
- поведінки під час грози;
- поведінки в громадських місцях;
- поведінки з незнайомцями.

ЛІТО - чудовий час для гарного відпочинку, але щоб він був корисним та безпечним, треба дотримуватись нескладних правил.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Небезпечними можуть бути сходи, підвали, горища, будівельні майданчики, ліфти, водоймища, кар'єри, залізничні колії тощо.

Під час ігор у небезпечних місцях можна одержати травми й каліцтва різного ступеня тяжкості.

! Не можна брати до рук незнайомі предмети, кидати їх у вогонь, гратись з ними. Найкраще повідомити про місце їх знаходження Державну службу з надзвичайних ситуацій (ДСНС) або поліцію.

Правила дорожнього

руху

- Ходити тільки по правій стороні тротуару;
- дорогу переходити не поспішаючи;
- не можна переходити дорогу навскіс;
- якщо не встигли перейти вулицю і рух транспорту почався, слід зупинитися на середині вулиці і зачекати, поки рух припиниться;
- якщо немає тротуарів, слід триматися лівого боку дороги, тобто йти назустріч транспорту, що рухається.

ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

КРАСНЕ СВІТЛО
Коли червоне враз
Спалахнуло світло,
Зупинися,
щоб в цей час
Лихо не розквітло!

ЖОВТЕ СВІТЛО
«Будь уважним,
не пустуй!
Жовте світло мовить.
— На дорозі той герой,
Хто ворон не ловить!»

ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО
Як моргає світлофор
Зелененьким оком,
Мчи неначе метеор
Ти стомильним
кроком!

БЕЗПЕКА РУХУ ПІШХОДА

- ! ПЕРЕХОДИТИ ВУЛИЦЮ МОЖНА ТІЛЬКИ НА ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО СВІТЛОФОРА!
- ! ПЕРЕХОДИТИ ВУЛИЦЮ МОЖНА ТІЛЬКИ ПО ПІШХОДНИХ ПЕРЕХОДАХ!
- ! ПЕРЕХОДЯЧИ ВУЛИЦЮ, ЗАВЖДИ ТРЕБА ДИВИТИСЯ СПОЧАТКУ - ЛІВОРУЧ, А ДІЙШОВШИ ДО СЕРЕДИНИ ДОРОГИ - ПРАВОРУЧ!
- ! НЕ МОЖНА ГРАТИ НА ПРОЇЗНІЙ ЧАСТИНІ ДОРІГ І НА ТРОТУАРІ!

Правила користування газом

ЩО НЕОБХІДНО РОБИТИ,
ЯКЩО ВИ ВІДЧУЛИ ЗАПАХ ГАЗУ

Почувши запах газу,
покиньте приміщення

Викличте
аварійну службу газу 104

ЩО НЕ МОЖНА РОБИТИ,
ЯКЩО ВИ ВІДЧУЛИ ЗАПАХ ГАЗУ

Не користуйтеся
телефоном

Не вмикайте
і не вимикайте
освітлення

Не користуйтеся
вогнем, не паліть

Не користуйтеся
електроприладами
(не вмикайте
і не вимикайте)

Вмикаючи газовий прилад – відчиніть вікно і перевірте наявність тяги

СТЕРЕЖІТЬСЯ ЧАДНОГО ГАЗУ!

ЧАДНИЙ ГАЗ (CO) –
це продукт неповного згорання
вуглецю, якщо в приміщенні
недостатньо кисню.

- може вбити впродовж декількох хвилин
- отруйний
- безбарвний
- легший за повітря
- без запаху

ДІЯ НА ОРГАНІЗМ

Потрапляючи в легені з атмосферним повітрям, CO розчиняється в плазмі крові, і вступає в необоротний зв'язок з гемоглобіном, **витісняючи кисень**. Кров при цьому **втрачає здатність** переносити і правильно використовувати кисень, що **пошкоджує головний мозок** та інші органи. В результаті спричиняється кисневе голодування організму в цілому.

ПЕРША ДОПОМОГА

Перша допомога при підозрі на отруєння чадним газом має надаватися якомога раніше.

якомога швидше

- винести постраждалого на свіже повітря
- розстібнути одяг, щоб було легше дихати
- піднести до носа ватку з нашатирним спиртом
- звернутися за кваліфікованою медичною допомогою

ОЗНАКИ ОТРУЄННЯ

Поява перших ознак та ступінь тяжкості отруєння чадним газом (CO) залежить від кількості газу.

ЛЕГКЕ ОТРУЄННЯ

- головний біль
- нудота
- запаморочення
- прискорене серцебиття
- сухий кашель

СИЛЬНЕ ОТРУЄННЯ

- втрата свідомості
- параліч
- судоми
- порушення дихання
- посиніння шкіри та слизових оболонок
- можлива смерть

Бережіть себе
та свою родину!
kgaz.com.ua

Правила електробезпеки

- Під час вимикання електроприладів забороняється витягувати вилку з розетки за шнур;
- категорично забороняється користуватися електроприладами, в яких знайдено несправність;
- не торкатися мокрими руками електроприладів, які знаходяться під напругою;

Пам'ятайте: зовнішніми ознаками несправності електропроводки або приладів є специфічний запах підгораючої ізоляції, з'явлення іскри, перегрівання штепсельних розеток і вилок.

ОБЕРЕЖНО, ЕЛЕКТРИЧНИЙ СТРУМ!

Правила протипожежної безпеки

- Дотримуйтесь правил протипожежної безпеки в спекотну погоду;
- гра з вогнем — одна з причин пожежі;
- дотримуйтесь правил протипожежної безпеки в турпоході.

ПРАВИЛА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Якщо виникла пожежа – рахунок часу йде на секунди. Не панікуйте та остерігайтесь: високої температури, задимленості та загазованості, обвалу конструкцій будинків і споруд, вибухів технологічного обладнання і приладів, падіння обгорілих дерев і провалів. Знайте, де знаходяться засоби пожегасіння та вмійте ними користуватися.

ПРАВИЛЬНІ ДІЇ ПІД ЧАС ПОЖЕЖ

- ! Повідомити про пожежу за номером «101»
- ! Використовувати переносні засоби пожегасіння
- ! Евакуювати людей (у першу чергу дітей та неповносправних осіб)
- ! Після прибуття рятувальних підрозділів чітко виконувати їх рекомендації

У ВИПАДКУ ПОЖЕЖІ ТЕЛЕФОНУЙ 101

ПРАВИЛА ПРОТИПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

У випадку пожежі:

- Не панікуйте! Дзвоніть за номером 101 і викликайте пожежників на допомогу
- Ліквідуйте джерело енергії (припиніть подачу газу, електроструму)
- Якщо не можете вийти із квартири, то вийдіть на балкон або відчиніть вікно і голосно кличте на допомогу
- Під час пожежі найнебезпечнішим є не вогонь, а дим

Дії при пожежі в навчальному приміщенні:

- Не створюйте паніки! Не вибігайте в коридор з криком "Пожежа, горимо!", не розпихайте всіх у коридорі і не біжіть до виходу
- Організовано виходьте із навчальних приміщень
- Виконуйте вказівки вчителя по евакуації із учбових приміщень
- Допомогайте своїм товаришам
- Не допускайте жартів у викликах пожежної служби

Не можна:

- Гратися з сірниками, газовими та бензиновими запальничками
- Користуватися несправними електроприладами
- Залишати без нагляду увімкнені в розетку електричні прилади - телевізор, праску, пилосмок тощо
- Залишати без нагляду увімкнену газову плиту
- Зберігати легкозаймисті засоби в кухні або в іншому приміщенні, де є джерело тепла
- Ховатися під ліжку, у шафу, забиватися в кутку квартири

ПАМ'ЯТАЙТЕ: Помилковий виклик може відвернути увагу пожежників від справжньої пожежі і тоді може згоріти чужий будинок, можуть загинути люди.

БЕРЕЖІТЬ ПРИРОДУ ВІД ПОЖЕЖ!

У ВПАДКУ
ПОЖЕЖІ
ТЕЛЕФОНУ
101

Основна причина пожеж в екосистемах
- людська недбалість!

Щоб відпочинок був приємним та не закінчився бідую:

Розкладайте багаття
лише на спеціально
відведених ділянках!

Не залишайте вогнище
без нагляду та обов'язково
загасіть його перед
поверненням додому!

Не використовуйте для
розпалювання багаття
легкозаймисті речовини!

Не спалюйте суху траву,
опале листя та сміття!

Не паліть у лісі,
не кидайте недопалки на
лісову підстилку!

Не смітьте!

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Самовільне випалювання сухої рослинності або її залишків, випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із водно-болотною та іншою природною рослинністю, рослинності чи її залишків у смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, а також опалого листя в парках, інших зелених насадженнях та газонів у населених пунктах тягне за собою адміністративну відповідальність.

Якщо під час відпочинку на природі
чи знаходячись на присадибній чи дачній
ділянці помітили безупинне розповсюдження
вогню - негайно повідомте до
пожежно-рятувальної служби за номером

«101»

АБИ НЕ ТРАПИЛОСЯ ПОЖЕЖІ В ЛІСІ, ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ:

- НЕ РОЗВОДЬТЕ БАГАТТЯ У ЛІСІ, ОКРІМ
СПЕЦІАЛЬНО ВІДВЕДЕНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ
ЗОН;

- СУВОРО ЗАБОРОНЕНО ПАЛИТИ В ЛІСІ,
ОСОБЛИВО ТАМ, ДЕ НАЯВНА СУХА
ПІДСТИЛКА;

- НІ В ЯКОМУ РАЗІ НЕ
ВИКОРИСТОВУЙТЕ СІРНИКИ;

- СУВОРО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ
ВИКОРИСТАННЯ В ЛІСІ ПІРОТЕХНІКИ
ТА ІНШИХ ВИБУХОВИХ І
ПОЖЕЖОНЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН.

Вибухонебезпечні предмети

- До виявлених вибухонебезпечних предметів ні в якому разі не можна торкатись, перекладати, розряджати, зберігати;
- забороняється використовувати снаряди для розведення вогню;
- не можна збирати, здавати снаряди в металобрухт;
- виявивши вибухонебезпечні предмети, необхідно терміново повідомити поліцію, школу, військкомат.

**ОБЕРЕЖНО
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ
ПРЕДМЕТИ!**

Противотанкова мина   Авіаційні бомби   Артилерійський снаряд   Ручна граната

ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

ЗАБОРОНЕНО:

- Кидати у вогнище, нагрівати, накривати вибухонебезпечні предмети
- Водирати по них, розбирати їх
- Переносити або переключати їх
- Торкатись, брати їх у руки
- Допускати скопичення людей біля них

ПРИ МОЖЛИВОСТІ ОГОРОДИТИ НЕБЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ АБО ВСТАНОВИТИ ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

НЕ ДОПУСКАТИ СТОРОННІХ ОСІБ В НЕБЕЗПЕЧНИЙ РАЙОН

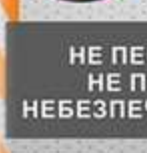
ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

НЕ ТОРКАТИСЯ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНОГО
ПРЕДМЕТУ

НЕГАЙНО ПРОІНФОРМУВАТИ
ПРО ЗНАХІДКУ
В СЛУЖБУ ПОРЯТКУ
ЗА ТЕЛ. 101

НЕ ПЕРЕСУВАТИ,
НЕ ПІДНІМАТИ
НЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

ПРИ МОЖЛИВОСТІ ОГОРОДИТИ
НЕБЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ АБО
ВСТАНОВИТИ
ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

НЕ НАГРІВАТИ, НЕ НАКРИВАТИ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ
ПРЕДМЕТИ

СПОВІСТИТИ ОТОЧУЮЧИХ
ПРО НЕБЕЗПЕКУ

ПРИПИНІТИ БУДЬ-ЯКІ
РОБОТИ БІЛЯ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНОГО
ПРЕДМЕТУ

НЕ ДОПУСКАТИ СТОРОННІХ
ОСІБ В НЕБЕЗПЕЧНИЙ
РАЙОН

НЕГАЙНО ПРОІНФОРМУВАТИ
ПРО ЗНАХІДКУ
В СЛУЖБУ ПОРЯТКУ
ЗА ТЕЛ.

101

Правила поведінки на природі

- Відпочивайте лише у спеціально відведених лісових зонах відпочинку.
- Дотримуйтесь правил пожежної безпеки на природі.
- Не смітьте. Після відпочинку сміття заберіть із собою та викиньте на смітник.
- Не ламайте гілки дерев та кущів.
- Не виривайте рослини з корінням.
- Їстівні гриби зрізуйте обережно, щоб не пошкодити грибницю, не руйнуйте мохового килима.
- Не знищуйте неїстівні гриби.
- Не руйнуйте мурашників – вони лісові «санітари».
- Не чіпайте плазунів (ящірок, змій, гадюк).
- Не беріть у руки пташині яйця, пташенят, звірят.
- Не руйнуйте пташиних гнізд.
- Навесні не полюйте на перелітних птахів – це заборонено законом.
- Не ловіть диких тварин і не забирайте їх із собою додому.

- Не ловіть диких тварин і не забирайте їх із собою додому.

- Навесні не полюйте на перелітних птахів – це заборонено законом.

- Не ламайте гілки дерев та кущів.

Правила поведінки на воді

- Купатися можна тільки в сонячну безвітряну погоду при температурі повітря не нижче 20—25^oС і води — не менш ніж 18—20^oС;
- купатися дозволяється тільки в спеціально відведених місцях;
- забороняється заходити у воду глибше, ніж по пояс, людині, яка не вміє плавати;
- не запливайте за знаки огорожі акваторії пляжу;
- грубі ігри та пустощі у воді небезпечні для життя;
- не забруднюйте воду та берег;
- не подавайте хибних сигналів тривоги;
- не користуйтеся надувними матрацами, катерами та іншими предметами, які не призначені для плавання.

БЕЗПЕКА НА ВОДІ

**НЕ ДОЗВОЛЯЙТЕ ДІТЯМ САМОСТІЙНО
ВІДВІДУВАТИ ВОДОЙМИ!
НЕ ЗЛИШАЙТЕ ІХ ПОБЛИЗУ ВОДИ
ТА У ВОДІ БЕЗ НАГЛЯДУ!**

**НЕ ПОРУШУЙТЕ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ НА
ВОДІ, НЕ КУПАЙТЕСЬ В ЗАБОРОНЕНИХ
МІСЦЯХ, ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО ДЛЯ ЖИТТЯ!**

Щоб уникнути нещасних випадків, не можна:

Сстрибати з обривів і веж, не перевірявши дно

Запливати за буйки або намагатися перепливати водоймища

Влаштовувати на воді небезпечні ігри

Далеко відпливати від берега на надувних матрацах і кругах, якщо ви не умієте плавати

Купатися в неустановлених місцях

Залишати без нагляду дітей, що стоять біля води

Купатися у воді при температурі нижче 18°C

Подавати хибні сигнали тривоги

Кататися на саморобних плотах

Підпливати до суден, човнів і катерів, що близько проходять

Що зробити, якщо людина тоне:

- Скористатися плавзасобами (човен, надувний матрац, автомобільна камера і т.д.)
- За відсутності плавзасобів до потоплюючого слід пливати удвох, утрюх
- Ті, хто залишився на березі, викликають "швидку допомогу"

Дії:

Наблизившись до тонучого, поясніть йому, щоб він вхопився за ваше плече однією рукою і активно працював ногами

Якщо ваші слова не допомагають, схопіть тонучого за волосся або обхопіть однією рукою навколо шиї, підведіть над водою обличчя і тягніть на берег

Перша допомога:

Потерпілий при свідомості

- Зняти мокрий одяг і переодягнути в суху білизну
- Тепло укутати
- Напоїти гарячим чаєм або кавою

Потерпілий у непритомному стані

Очистити ротову порожнину від мулу і твані

Видалити з дихальних шляхів і шлунку воду. Необхідно стати на одне коліно, потерпілого покласти животом на своє стегно, натискаючи на спину потерпілого, стискати його груди

Після того, як вода витече, потерпілого укласти на спину

Якщо нормальне дихання не відновилось, зробити штучне дихання

ЯК ВЕСТИ СЕБЕ НА ВОДІ

Не ходіть по замуленому та зарослому водоростями дну!

Не стійте та не грайте у тих місцях, відквіла можна власти у воду!

Не переохолоджуйтеся та не перегрівайтеся! Після приймання їжі зробіть перерву 1,5 - 2 години!
Не купайтеся при температурі води - нижче 18 градусів, повітря - нижче - 22градусів!

Не використовуйте для плавання саморобні пристрої! Вони можуть не витримати вашої ваги та перевернутися!

Не пірнайте у незнайомих місцях! Невідомо, що там може виявитися на дні!

Не купайтеся поруч крутих берегів із сильною течією, та в заболочених місцях!

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС КУПАННЯ

Купайтеся тільки в дозволених місцях та облаштованих пляжах!

Не запливайте далеко від берега на надувних матрацах!

Не боріться із сильною течією! Пливіть за течією поступово наближаючись до берега!

Пустощі на воді - небезпечні! Купатися дітям можна тільки під наглядом дорослих!

**ПРИ НЕБЕЗПЕЦІ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ**

101

Правила поведінки під час грози

Не ховайтеся
під високими
деревами

Зачиніть усі
вікна та двері
у приміщенні

Ні в якому разі
не розкривайте
парасольку

Не слід
пересуватись
на велосипеді
та мотоциклі

Тримайтеся на
відстані від
електроприладів, антен
та металевих
труб

Не користуйтеся
водогоним

Не бігайте та
не скупчуйте у групи
по декілька людей

При пошуку
укриття віддайте
перевагу житловим
будинкам

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

Всі електричні прилади, а також мобільні телефони, є своєрідними приймачами для блискавок. Тому ні в якому разі не користуйтеся ними під час грози.

ЩО РОБИТИ ПІД ЧАС ГРОЗИ?

Як уберегтися від блискавки?

Складіть
парасольку

Не ховайтеся під
поодинокими
деревами

Вимкніть мобільний
телефон

Не заходьте у воду

Не
торкайтеся
металевих
предметів

У полі не стійте
на повний зріст –
знайдіть
заглиблення в землі
і схованіться там

У горах тримайтеся
подалі від вершин,
не торкайтеся
мокрих скель

Не бігайте

Удома
вимкніть радіо,
телевізор,
не користуйтеся
електроприладами

Не створюйте протягів

Правила поведінки в громадських місцях

- Завжди прагніть бути культурною людиною;
- поступайтеся місцем людям похилого віку;
- поважайте старших, не будьте грубими, не ввічливими;
- не гуляйте пізніше 21 години;
- не штовхайтеся, не викрикуйте, не галасуйте, не смітіть;
- не розмовляйте, не смійтеся надто голосно.

Правила поведінки з незнайомими людьми

ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ ІЗ НЕЗНАЙОМЦЯМИ

Правила безпеки на випадок зустрічі з незнайомцем:

- Не грайся на вулиці з настанням темряви. Гуляти краще з друзями.
- Якщо біля вас зупинилася машина, відійдіть від неї якомога далі.
- Якщо людина здається вам підозрілою, небезпечною, перейдіть на інший бік вулиці. Не розмовляй з незнайомцями.
- Якщо раптом хтось тягне вас за собою – виривайтеся, кусайтеся. І головне – кричіть. Краще кричати такі слова: "Залишіть мене! Я вас не знаю! Мене крадуть! Це - чужа людина! Він - не мій батько!". Такі фрази швидше притягнуть увагу людей.
- Ще треба пам'ятати, що небезпечними можуть бути не тільки чоловіки, але й жінки, бабусі, молоді хлопці, дівчата

- Не можна розмовляти з незнайомцями і впускати їх у квартиру.
- Не можна заходити з незнайомцем в ліфт і під'їзд.
- Не можна сідати в автомобіль до незнайомців.
- Не можна приймати від незнайомих людей подарунки і погоджуватися на їх пропозицію піти з ними.
- А якщо незнайомец просто просить показати потрібну вулицю або піднести сумку, проводити до магазину? Все одно скажи -НІ!

Поясни, як знайти вулицю, і ні в якому разі не піддавайся на вмовляння проводити. І навіть якщо незнайомец каже, що він знайомий твоїх батьків, якого вони до тебе прислали, потрібно сказати, що батьки не попереджали, і ні в кому разі, нікуди не проводити.

У яких ситуаціях завжди відповідати «НІ»!

- Якщо тобі пропонують зайти в гості чи підвезти до будинку, нехай навіть це сусіди.
- Якщо за тобою до школи чи іншої дитячої установи прийшов сторонній, а батьки не попереджали про це заздалегіть.
- Якщо під час відсутності батьків прийшов малознайомий чоловік, впускати його в квартиру або йти з ним кудись.
- Якщо незнайомец пригортає чим-небудь з метою познайомитися і провести з тобою час.

На всі вмовляння піти куди-небудь у відокремлене місце (споруджуваний будинок, підвал або квартиру), щоб подивитися щось або пограти, треба відповісти «НІ», навіть якщо дуже цікаво. Але як бути, якщо дорослий дуже наполегливий? Якщо він говорить тобі: «Я думав, що ти вже великий, а тобі виявляється, мама не дозволяє!». Відповідь одна - «НІ». Прийшовши, додому, треба обов'язково розповісти дорослим про цю людину.

Номери телефонів екстрених служб

Номер телефону для всіх видів екстреної допомоги **112**

Служба
пожежної
безпеки

101

Швидка
медична
допомога

103

Поліція

102

Аварійна
газова
служба

104

Нехай літні
канікули
будуть
веселими,
корисними і
безпечними!!!

Безпека
в житті –
життя
у безпеці

Яскравого вам літа

